

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2486/2019
11.06.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Божидара Вујичића, председника већа, Весне Субић и Јелице Бојанић Керкез, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., коју заступа пуномоћник Александар Остојин, адвокат из ..., против туженог Д.О.О. „DAD DRAXLMAIER AUTOMOTIVE“ из Зрењанина, кога заступа пуномоћник Живкица Милићев, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду и враћању на рад, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 722/19 од 20.05.2019. године, у седници већа одржаној дана 11.06.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 722/19 од 20.05.2019. године.

ОДБИЈАЈУ СЕ, као неосновани, захтеви тужиле и туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Зрењанину П1 741/15 од 22.11.2018. године, ставом првим изреке, поништено је као незаконито решење туженог Д.О.О. „DAD DRAXLMAIER AUTOMOTIVE“ из Зрењанина о отказу уговора о раду број .../...-...-... од 30.11.2015. године тужиле АА, те је обавезан тужени да тужилу врати на рад и у радни однос у року од 8 дана. Ставом другим изреке одбијен је захтев тужиле у делу којим је тражено да се обавезе тужени да тужилу распореди на послове радног места које је обављала пре престанка радног односа или на друге послове који одговарају њеној стручној спреми. Ставом трећим изреке обавезан је тужени да тужиле накнади трошкове парничног поступка у износу од 170.250,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате, у року од 8 дана. Ставом четвртим изреке одбијен је захтев тужиле у делу за исплату законске затезне камате на износ парничних трошкова за период од пријема пресуде до извршности пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 722/19 од 20.05.2019. године, жалба туженог је одбијена као неоснована, па је првостепена пресуда у усвајајућем делу потврђена и одбијен је захтев тужиле за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је благовремено изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права.

Тужила је поднела одговор на ревизију.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. ЗПП („Службени гласник РС“, број 72/11 ... 87/18), па је утврдио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а у ревизији се не указује на остале битне повреде одредаба парничног поступка због којих се ревизија може изјавити.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је са завршеном основном школом и првим степеном стручне спреме, као неквалификовани радник, засновала радни однос код туженог дана 03.07.2008. године на неодређено време, ради обављања послова „...“. Анексом уговора о раду од 07.10.2010. године уговорена је основна зарада за најједноставнији посао, тако да је зарада тужиле за стандардни учинак и пуно радно време износила 16.300,00 динара нето. Анексом уговора о раду од 20.07.2011. године утврђена је зарада тужиле у висини од 18.096,00 динара нето, са коефицијентом 1, што је учињено и Анексима уговора о раду од 15.05.2012. године и 17.06.2013. године, с тим што је висина зараде тужиле мењана. Анексом уговора о раду од 01.04.2014. године тужила је и даље обављала послове „...“, као и Анексом уговора о раду од 15.09.2014. године за које послове се захтевао први степен стручне спреме неквалификован радник, са једном годином радног искуства или без радног искуства. Анексом уговора о раду од 01.03.2015. године тужила је и даље имала коефицијент 1 и зараду у висини од 23.900,00 динара нето, да би Анексом уговора о раду од 10.06.2015. године била распоређена на послове „...“, за које се захтевао први степен стручне спреме неквалификовани радник и једна година радног искуства или без радног искуства.

Изменама и допунама Правилника о организацији и систематизацији послова од 07.10.2015. године у појединим организационим јединицама угашено је радно место „...“ и радно место „...“, а у организационој јединици „...“ отворено је ново радно место „скакач-резервни радник вк“ за које се захтевао први степен стручне спреме. Овај Правилник је ступио на снагу 15.10.2015. године.

Дана 29.10.2015. године тужени је донео Програм решавања вишка запослених у коме су наведени разлози доношења програма, као и да тужени није могао применити ни једну од мера за запошљавање, те је предвидео средства за решавање социјално-економског положаја вишка запослених којима не може да се обезбеди ни једно од права из Програма и којима ће бити исплаћена отпремнина сходно члану 158. Закона о раду и члану 133. Колективног уговора туженог.

Решењем туженог од 30.11.2015. године тужили, која је била распоређена на послове „...“ отказан је уговор о раду, као вишку запослених, због престанка потребе за њеним радом, утврђена је отпремнина и у износу у коме је утврђена отпремнина је и исплаћена. У образложењу решења је наведено да су укинута послови на којима је тужила била распоређена по уговору о раду, те да је у смислу члана 179. став 5. тачка

1. Закона о раду тужили престао радни однос услед технолошких, организационих и економских промена и престанка потребе за њеним радом. Тужени је наведеном приликом отказао уговор о раду, по истом основу, за укупно 21 запосленог, који су обављали послове „...“ и који су проглашени за технолошки вишак по Програму решавања вишка запослених од 20.11.2015. године, а чија радна места су укинута измењеним Правилником о систематизацији послова од 07.10.2015. године

Тужени је са „SGP“ д.о.о. из Крагујевца закључио уговор о пружања услуга које се тичу селекције, сортирања, контроле квалитета и дораде делова, на период од годину дана, а Анексом бр. 1 овог уговора од 01.10.2015. године сагласно је договорен наставак сарадње за период од још годину дана до 28.10.2016. године. У периоду важења овог уговора и Анекса „SGP“ д.о.о. је ангажовао екстерна лица око 30 радника, са којима тужени није закључио никакав уговор о радном ангажовању, нити им је исплаћивао накнаду за рад. Ови радници су ангажовани на период од 3 месеца, на пословима ..., а неки су након спроведене обуке од недељу дана радили заједно са запосленима код туженог на пословима радног места „радник у производњи“ на клипсирању и мотању каблова, за које послове је био довољан први степен стручне спреме, односно основна школа. По истеку три месеца, радници који су се добро показали наставили су да раде на истим пословима и истом радном месту на основу закљученог уговора о раду са туженим, а неки су премештени на друго радно место.

Тужили пре отказа уговора о раду није понуђено друго радно место, нити преквалификација или доквалификација, односно обука за друго радно место у производњи.

У периоду од 01.03.2015. године до 01.11.2015. године на пословима „...“ код туженог је било запослено 513 извршилаца. У периоду од 11.06.2015. године до 11.09.2015. године код туженог је са захтеваним првим степеном стручне спреме било ангажовано 227 новозапослених извршилаца на пословима „радник у логистици“, „снабдевач станице предконфекције“, „скакач-резервни радник“, „радник у производњи-сечење каблова и предконфекција“, „радник у производњи“ и „радник у складишту материјала“.

Имајући у виду овако утврђено чињенично стање нижестепени судови су закључили да је тужени ангажовао нове раднике који су обављали послове у производњи, и то у периоду почев од августа 2016. године, које је могла да обавља и тужила, па произлази да је код туженог дошло до повећања обима посла, а не до смањења, односно престанка потребе за обављањем ових послова, што је наведено у оспореном решењу, па је у тој ситуацији тужени био дужан, да у смислу члана 171. Закона о раду тужили понуди измену уговора о раду, односно премештај на друго радно место у производњи, посебно што је тужила те послове већ раније обављала, што није учинио, па је поступио противно одредби члана 179. став 5. тачка 1. Закона о раду и тужили незаконито отказао уговор о раду.

Супротно наводима ревизије, тужени је почев од августа 2016. године преко Привредног друштва „SGP“-sorting group д.о.о. Крагујевац, ангажовао радну снагу ради обављања послова у производњи, и то послова на које је тужила могла бити пребачена или преквалификована. Нови радници су обављали послове у производњи код туженог прва три месеца посредно преко наведеног привредног друштва, а након

истека три месеца са туженим су закључили уговор о раду на одређено време ради обављања истих послова и на крају након истека уговора на одређено време нови запослени су са туженим закључивали уговор о раду на неодређено време.

Имајући наведено у виду, по оцени Врховног касационог суда, тужени није могао тужиљи да откаже уговор о раду, а да запосли већи број радника на радним местима у производњи и логистици непосредно или посредно, посебно када се узме у обзир да нови запослени нису били обучени за обављање послова на тим радним местима, за разлику од тужиле. Из наведеног произлази да је у периоду од августа 2016. године код туженог дошло до повећања обима посла, а не до смањења, па је у тој ситуацији тужени, у складу са одредбом члана 171. Закона о раду, морао тужиљи понудити измену уговора о раду, у делу који се односи на послове које је тужиле обављала, односно премештај на друго радно место у производњи, посебно када се узме у обзир да је тужиле те послове већ обављала. Уместо тога тужени је тужиљу прогласио вишком запослених, а непосредно пре тога, као и непосредно после тога, тужени је на радна места у производњи и логистици запослио већи број нових извршилаца.

С обзиром да је тужени након што је тужиљу прогласио технолошким вишком, запослио нове раднике и ангажовао радну снагу посебно преко другог привредног друштва на пословима са првим степеном стручне спреме на које је у складу са одредбама Закона о раду морао да премести тужиљу, нижестепени судови су правилно применили материјално право доносећи побијане пресуде, а разлоге за такве одлуке у свему прихвата и Врховни касациони суд, зато је одлучено као у ставу првом изреке.

Тужена није успела у ревизијском поступку, због чега нема право на накнаду трошкова ревизијског поступка које је тражила и определила у ревизији.

Тужиле је поднела одговор на ревизију, али трошкови подношења одговора на ревизију нису били нужни, због чега ни тужиљи нису признати трошкови за састав тог одговора. Зато је одлучено као у ставу другом изреке.

Из наведених разлога одлучено је као у изреци пресуде, на основу члана 414. став 1. и члана 165. Закона о парничном поступку.

**Председник већа – судија
Божидар Вујичић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић